

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

રિટ પિટિશન (પીઆઈએલ) (રિટ પિટિશન (પીઆઈએલ)) નં. ૪૭ ઓફ

૨૦૨૩

સાથે

આર/રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નં. ૩૫ ઓફ ૨૦૨૫

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી સુનીતા અગ્રવાલ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી.એન. રે

=====

અહેવાલ આપવા માટે મંજૂરી	હા.	ના.
-------------------------	-----	-----

--	--	--

ઝાલાભાઈ રેવાભાઈ સાથિયા (ભારત)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ઓઆરએસ.

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી મિહિર એચ. પાઠક (પરકૃત) અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે

શ્રી મંથન કે. ભટ્ટ (કપજલ) વિરોધી (ઓ) નંબર ૫ માટે

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૨ માટે નાણાવટી એન્ડ કંપની (૭૧૦૫)

સામાવાળા (ઓ) નંબર માટે આપવામાં આવેલી સૂચના. ૧,૩,૪

કોરમ:માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી સુનીતા અગ્રવાલ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી.એન. રે

તારીખ: ૩૧/૦૭/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(દ્વારા: માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી સુનીતા અગ્રવાલ)

૧. અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિહિર પાઠકને સાંભળ્યા, શ્રી મૌલિક નાણાવટી, પ્રતિવાદી નં. ૨ અને શ્રી જી. એચ. વિર્ક, રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સરકારી વકીલ – પ્રતિવાદી અને રેકૉર્ડનું અવલોકન કર્યું.

૨. ઉપરોક્ત બે જાહેર હિતની રિટ અરજીઓ એટલે કે રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૩૫ ઓફ ૨૦૨૫ અને રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૪૭ ઓફ ૨૦૨૩ એ જ અરજદાર શ્રી ઝાલાભાઈ રેવાભાઈ સતિય (ભરવાડ) દ્વારા અલગ અલગ સમયે દાખલ કરવામાં આવી છે, જેઓ સામાજિક કાર્યકર્તા અને આર. ટી. આઈ. કાર્યકર્તા હોવાનો દાવો કરે છે અને જિલ્લાના રહેવાસી છે:વડોદરા. વર્ષ ૨૦૨૩ (૨૦૨૩નો ડબલ્યુપીપીઆઈએલ નંબર ૪૭) માં દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશનમાં, અરજદારે નીચેની રાહતની વિનંતી કરી છે: –

(એ) તમારા ભગવાનને આદેશની રિટ અથવા આદેશની પ્રકૃતિમાં રિટ અને/અથવા પ્રમાણપત્રની રિટ અથવા પ્રમાણપત્રની પ્રકૃતિમાં રિટ અથવા રાજ્ય સરકાર અને/અથવા યોગ્ય અધિકારીને અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, આદેશ અને નિર્દેશ જારી કરવા માટે ખુશી થઈ શકે છે, એટલે કે પ્રતિવાદીઓને

તાત્કાલિક એફ. પી. નં.૭૦ તેના ઓ. પી. નં. ૭૦ અને એફ. પી. નં.૧૮ તેના ઓ. પી. નંબરમાં આપી શકાય છે. ૧૮, જે સર્વે નં. ૩૭૯; ટી. પી. યોજના નં. ૮, ગોત્રી, વડોદરા; પરિશિષ્ટ- 'સી' અને 'ડી' કોલી મુજબ

(બી) તમારા ભગવાન, પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓને પ્લોટ નંબરના વિલીનીકરણનો નિર્દેશ આપીને ખુશ થઈ શકે છે. ૧૮ અને ૭૦ કાયદા હેઠળ ગેરકાયદેસર છે અને આવી ગેરકાયદેસરતાને તાત્કાલિક સુધારી શકાય છે અને ઉપરોક્ત વિલીનીકરણ તારીખ ૨૦.૧૦.૨૦૨૧ પર આધારિત રાજા ચિઠીને તાત્કાલિક રદ કરવી આવશ્યક છે.

(સી) વર્તમાન અરજી બાકી હોવાથી, તમારા સ્વામી સંબંધિત પ્રતિવાદીઓને રાજા ચિથી નંબરના આધારે ચાલી રહેલા બાંધકામ કાર્યને રોકવા માટે નિર્દેશ આપી શકે છે. મેસર્સ એક્સેલન્સ ડેવલપર્સ દ્વારા HB-૪૮/વોર્ડ- ૧૧/૨૦૨૧-૨૦૨૨ તારીખ ૨૦.૧૦.૨૦૨૧, જેથી નિર્દોષ સામાન્ય લોકો વર્તમાન રિટ (પી. આઈ. એલ.) અરજીનો અંતિમ નિકાલ ન થાય ત્યાં સુધી તેમની મહેનતની કમાણી ગુમાવશે નહીં;

(ડી) ગુજરાત રાજ્યમાં નગર આયોજન યોજનાઓના વધુ સારા અમલીકરણ માટે ન્યાય અને યોગ્યતાના હિતમાં ન્યાયી અને યોગ્ય માનવામાં આવે તેવી કોઈપણ અન્ય અને વધુ રાહત આપવા માટે તમારા ભગવાન ખુશ થઈ શકે છે;

૩. વર્ષ ૨૦૨૩ની આ અરજીમાં અરજદાર વડોદરાના વિવિધ ગામોમાં નગર આયોજન યોજનાના અમલીકરણમાં ગેરકાયદેસરતા તરફ ધ્યાન દોરતો મુદ્દો ઉઠાવી રહ્યો છે.અગાઉના સમયે, માલધારી સમુદાયનો મુખ્ય મુદ્દો ઉઠાવતા અરજદાર દ્વારા ૨૦૨૨ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૩૦ નામની જાહેર હિતની અરજીની પ્રકૃતિમાં રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી હતી.જિલ્લાના વિવિધ ગામોમાં નગર આયોજન યોજનાના અમલીકરણમાં ગેરકાયદેસરતા ઉઠાવતી ૨૦૨૩ની વધુ એક રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૨૦ દાખલ કરવામાં આવી હતી:વડોદરા.

૪. ૨૦૨૩ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૪૭માં નિવેદન આપવામાં આવ્યું છે કે અરજદાર વડોદરાનો રહેવાસી છે અને એક આર. ટી. આઈ. કાર્યકર અને સામાજિક કાર્યકર હોવાને કારણે તે ખાનગી પક્ષો સાથે મળીને વિભાગના અધિકારીઓ દ્વારા નગર આયોજન યોજનાઓની ઘોષણા, અમલ અને અમલીકરણમાં અવિરત ગેરરીતિઓ અને ભ્રષ્ટાચારના મુદ્દાઓ ઉઠાવશે.એક વિકાસકર્તાને પ્રતિવાદી નં. તરીકે સૂચિત કરવામાં આવ્યો છે. તેમાં પ.અહીં ઉપર નોંધ્યા મુજબ રિટ પિટિશનમાં કરવામાં આવેલી પ્રાર્થનાઓ ખાનગી પ્રતિવાદી નં. ૫ કારણ કે તેના પરિણામે નિર્દોષ સામાન્ય લોકોના કઠણ નાણાંનું નુકસાન થયું હતું.રિટ પિટિશનમાં કરવામાં આવેલી વધુ વિનંતીઓ એ છે કે અંતિમ પ્લોટ નંબર ૭૦ ને તેના મૂળ પ્લોટ નંબર ૭૦ માં તાત્કાલિક ફરીથી ગોઠવવો જોઈએ

અને અંતિમ પ્લોટ નંબર ૧૮ તેના મૂળ પ્લોટ નંબર ૧૮ માં આપવો જોઈએ જે સર્વેક્ષણ નંબર ૩૭૯, ટી. પી. યોજના નંબર ૮, ગોત્રી, વડોદરા ખાતે છે.

૫. એ નોંધવું યોગ્ય છે કે રિટ પિટિશનના કોઈ પણ ફકરામાં, અરજદારે ખુલાસો કર્યો નથી કે સર્વે નંબર ૩૭૯નો માલિક કોણ હતો, જે ટી. પી. યોજના નંબર ૮, ગોત્રી, વડોદરા અથવા મૂળ પ્લોટ નંબર ૭૦ અને મૂળ પ્લોટ નંબર ૧૮નો મૂળ માલિક/કબજો કરનાર હતો, જેને અનુક્રમે અંતિમ પ્લોટ નંબર ૭૦ અને ૧૮ આપવામાં આવ્યા હતા. ઉપરોક્ત ટી. પી. યોજનામાં.

૬. ફકરા નં. માં નિવેદન. રિટ પિટિશનના જ.૫ ટકા અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિહિર એચ. પાઠક દ્વારા અમારી સમક્ષ રજૂ કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે, જેથી વિકાસકર્તા એટલે કે પ્રતિવાદી નં. ૫ ને ૨૦.૧૦.૨૦૨૧ થી રાજા ચિઠી/વિકાસની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી, જેમાં ચોક્કસ શરતો હતી કે ડ્રાફ્ટ ટી. પી. યોજના હંમેશા ફેરફારોને આધિન હતી.તેથી, બાંધકામ માત્ર તે જ અંતિમ પ્લોટમાં થવું જોઈએ જે તેમના મૂળ પ્લોટમાં આપવામાં આવ્યા હતા.જો કે, અધિકારીઓની મદદથી (જેમના નામ રિટ પિટિશનમાં જાહેર કરવામાં આવ્યા નથી) બિલ્ડરે બાંધકામ પૂર્ણ કર્યું હતું અને જો કોઈ ફેરફારનો આદેશ આપવામાં આવે તો મિલકતના નિર્દોષ ખરીદદારો જોખમમાં મુકાઈ જશે.

૭. ફકરા નં. માં કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત નિવેદનમાંથી. જ. પ, ઓછામાં ઓછું તે સ્પષ્ટ છે કે અરજદાર અમુક ખાનગી વ્યક્તિઓનો મુદ્દો ઉઠાવી રહ્યો હતો, જેઓ પ્લોટના સંભવિત ખરીદદારો હોઈ શકે છે, જેના પર પ્રતિવાદી નં.પ. કોઈ પણ સંજોગોમાં, ફકરા નં. માં કરવામાં આવેલી દલીલો. ગુજરાત ટાઉન પ્લાનિંગ એન્ડ અર્બન ડેવલપમેન્ટ એક્ટ, ૧૯૭૬ તરીકે ઓળખાતા કાયદાકીય કાયદા દ્વારા સંચાલિત નગર આયોજન યોજનાના અમલીકરણના સંદર્ભમાં રિટ પિટિશનના જ.પ ટકા તમામ બાબતોમાં સંપૂર્ણ નથી.

૮. નગર આયોજન અધિનિયમ, ૧૯૭૬ની જોગવાઈઓમાં નગર આયોજન યોજનાને ત્રણ તબક્કામાં અમલમાં મૂકવાની જરૂર છે, પ્રથમ તબક્કો સ્થાનિક સંસ્થા એટલે કે કોર્પોરેશન દ્વારા નગર આયોજન યોજનાનો મુસદ્દો તૈયાર કરવાનો અને તેની રાજ્ય સરકાર દ્વારા મંજૂરી મેળવવાનો છે. બીજો તબક્કો નગર આયોજન અધિનિયમ, ૧૯૭૬ના અર્થમાં રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિયુક્ત નગર આયોજન અધિકારી દ્વારા પ્રારંભિક નગર આયોજન યોજના તૈયાર કરવાનો છે અને અંતિમ તબક્કો નગર આયોજન અધિકારી દ્વારા અંતિમ યોજના તૈયાર કરવાનો છે. પ્રારંભિક અને અંતિમ નગર આયોજન યોજનાઓના મુસદ્દાને રાજ્ય સરકાર દ્વારા નગર આયોજન અધિનિયમ, ૧૯૭૬ની જોગવાઈઓ અનુસાર વિવિધ તબક્કે મંજૂરી આપવી જરૂરી છે.

૯. આમ, નગર આયોજન યોજનાની તૈયારી અને તેની મંજૂરી એ નગર આયોજન અધિનિયમ, ૧૯૭૬ની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત એક માળખાગત પ્રક્રિયા છે.નગર આયોજન યોજનામાં અંતિમ પ્લોટમાંથી કોતરણીને લગતા કોઈપણ વિવાદ માટે, વ્યક્તિગત માલિકો/કબજો કરનારાઓ/માલિકોને યોગ્ય સત્તાધિકારી સમક્ષ તેમના વાંધા ઉઠાવવાનો અધિકાર હશે.

૧૦. વધુમાં કલમ ૬૫ હેઠળ પ્રારંભિક નગર આયોજન યોજનાની મંજૂરી સાથે, તે નગર આયોજન અધિનિયમ, ૧૯૭૬ની કલમ ૬૭ના આધારે કાયદાનો ભાગ બની જાય છે.નગર આયોજન યોજનાને લગતા કોઈપણ વિવાદના સમાધાન માટે કલમ ૬૬ અને ૬૭ A માં જોગવાઈઓ છે.કલમ ૬૬ યોજનામાં રસ ધરાવતી તમામ વ્યક્તિઓને નગર આયોજન અધિકારી દ્વારા પ્રારંભિક યોજના રાજ્ય સરકારને મોકલવામાં આવે તે પહેલાં નગર આયોજન અધિકારીને રજૂઆત કરીને તેમના વાંધા ઉઠાવવાનો અધિકાર આપે છે અને આવી રજૂઆતો નગર આયોજન અધિકારી દ્વારા રસ ધરાવતી વ્યક્તિઓના વાંધાઓ, જો કોઈ હોય તો, સાથે મળીને રાજ્ય સરકારને મોકલવાની હોય છે.રાજ્ય સરકાર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ જાહેરનામા સાથે નગર આયોજન અધિનિયમ, ૧૯૭૬ની કલમ ૬૬ના આધારે નગર આયોજન યોજના કાયદાનો ભાગ બને તે પહેલાં રાજ્ય સરકારે તપાસ કરવી પડશે.કલમ ૬૮ પ્રાથમિક યોજના હેઠળ કબજો કરવા માટે હકદાર

ન હોય તેવી કોઈપણ જમીન પર કબજો ધરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિને ટૂંકમાં બહાર કાઢવા માટે યોગ્ય સત્તાને સશક્ત કરે છે.

૧૧. નગર આયોજન અધિનિયમ, ૧૯૭૬ની યોજનામાં, આમ, એ સ્પષ્ટ છે કે નગર આયોજન યોજનાની ઘોષણા, અમલ અને અમલીકરણને લગતા કોઈપણ વિવાદને નગર આયોજન અધિકારી સમક્ષ અથવા રાજ્ય સરકાર સમક્ષ ઉઠાવવો પડશે અથવા આંદોલન કરવું પડશે.

૧૨. કોઈ પણ સંજોગોમાં, અહીં અરજદાર દ્વારા નગર આયોજન યોજનામાં અંતિમ પ્લોટના એક ફાળવણીકાર/વિકાસકર્તાને લક્ષ્યાંકિત કરતી જાહેર હિતની અરજીના સ્વરૂપમાં મુદ્દાઓ ઉઠાવવાની માંગ કરવામાં આવી છે, જેને પ્રતિવાદી નં. ૫ અહીં, પ્રશંસા કરી શકાતી નથી.કોર્પોરેશનના અધિકારીઓ દ્વારા નગર આયોજન યોજનાના અમલીકરણમાં કથિત ગેરકાયદેસરતા/ગેરરીતિઓ વિશે રિટ પિટિશનમાં કરવામાં આવેલા અસ્પષ્ટ દાવા સિવાય (જે પોતે એક અસ્પષ્ટ નિવેદન છે), નગર આયોજન યોજનાના અમલીકરણના તબક્કા વિશે કોઈ જાહેરાત કરવામાં આવી નથી.

૧૩. આ વિવાદ પ્રતિવાદી નં. ની તરફેણમાં પ્રશ્નમાં રહેલા પ્લોટની ફાળવણી વિશે છે. ૫ અને વર્ષ ૨૦૨૧ માં વિકાસ મંજૂરીની મંજૂરી રાજા ચિથી તારીખ

૨૦.૧૦.૨૦૨૧ દ્વારા આપવામાં આવી હતી.એ નોંધવું યોગ્ય છે કે આ રિટ પિટિશન વર્ષ ૨૦૨૩ માં દાખલ કરવામાં આવી છે, જે વિકાસની મંજૂરી આપ્યાના બે વર્ષના સમયગાળા પછી એવી પ્રાર્થના સાથે દાખલ કરવામાં આવી છે કે પ્રતિવાદી નં. ૫ સંબંધિત સમયે બંધ કરવામાં આવે.માહિતીનો સ્રોત અથવા વિકાસની નકલ રિટ પિટિશન દાખલ કરવાના હેતુથી અરજદારને મળેલી પરવાનગી પિટિશનમાં જાહેર કરવામાં આવી નથી.ફકરા એન. ઓ. એસ. માં આપેલું નિવેદન. જોકે, રિટ પિટિશનના ૪.૬ અને ૫ નીચે નોંધવા માટે સુસંગત છે.

“ ૪.૬ અરજદાર જણાવે છે કે અરજદારની સતત કાર્યવાહીને કારણે સત્તાવાળાઓએ બિલ્ડરના દસ્તાવેજો જેમ કે નકશો, લેઆઉટ, રાજચિઠી અને અન્ય દસ્તાવેજોની ચકાસણી શરૂ કરી હતી, પરંતુ હજુ સુધી બાંધકામ બંધ કરવામાં આવ્યું નથી.પરંતુ આજદિન સુધી કોઈ નક્કર પગલું ભરવામાં આવ્યું નથી.મોટા પ્રમાણમાં સામાન્ય લોકો માટે આ ખૂબ જ જોખમી પરિસ્થિતિ છે, કારણ કે જો તેઓ આવી મિલકત ખરીદશે તો, જો ટી. પી. યોજનામાં કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવશે તો ખરીદદારો મદદરૂપ થશે.અરજદારની ફરિયાદો અને અરજીઓ સંબંધિત દસ્તાવેજો અને સત્તામંડળના સંદેશાવ્યવહારની નકલો અહીં જોડવામાં આવી છે અને એનેક્સચર-એફ કોલી તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે.

૫. અરજદાર રજૂ કરે છે કે વિનંતી કરાયેલ તથ્યોની માહિતીનો સ્રોત સંબંધિત સ્થાનિક અધિકારીઓના દસ્તાવેજોમાંથી પ્રાપ્ત માહિતી પર આધારિત છે.અરજીકર્તાએ ચોક્કસ માહિતી મેળવવા માટે આરટીઆઈ અરજી પણ દાખલ કરી હતી, પરંતુ તેમ છતાં.આ અરજીઓનો જવાબ આપવામાં આવતો નથી."

૧૪. ચોક્કસ માહિતી મેળવવા માટે અરજદાર દ્વારા કથિત રીતે દાખલ કરવામાં આવેલી કોઈ પણ આર. ટી. આઈ. અરજીઓને રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવી નથી.જોકે, અરજદારની ફરિયાદો અને અરજીઓ સંબંધિત દસ્તાવેજોની નકલો અને સત્તામંડળના સંદેશાવ્યવહારને પરિશિષ્ટ-‘પ’ તરીકે જોડવામાં આવ્યા છે.અહીં અરજદારની સહી ધરાવતી ૦૩.૦૨.૨૦૨૩ તારીખની અરજીઓમાંથી એક પૃષ્ઠ નંબર પર જોડવામાં આવી છે. પેપર-બુકની '૩૮' થી '૪૩', જે લેટર-હેડ પર છે, જેમાં મોટા અક્ષરોમાં "આર. ટી. આઈ. કાર્યકર્તા" શબ્દોનો ઉલ્લેખ અહીં અરજદારના શ્રી ઝાલાભાઈ રેવાભાઈ સતિયા (ભારવાદ) ના નામ સાથે કરવામાં આવ્યો છે.વધુમાં, ટોચ પર લેટર-હેડની બંને બાજુએ, ભારતના માનનીય પ્રધાનમંત્રી અને બંધારણના પિતા ડૉ. બાબાસાહેબ ભીમરાવ આંબેડકરના ફોટોગ્રાફ્સ જોઈ શકાય છે, જેમાં ફોટોગ્રાફ્સની નીચે "આદર્શ અને સંવિધાન" શબ્દોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

૧૫. ૨૦૨૩ની રિટ પિટિશન નંબર ૪૭માંથી ઉપરોક્ત તથ્યોની નોંધ લેતા, અમે ૨૦૨૫ની રિટ પિટિશન નંબર ૩૫નો રેકૉર્ડ જોઈ શકીએ છીએ, જે અરજદાર દ્વારા નગર આયોજન યોજના, ૬૩, ગોત્રી ગામ, વોડાદારામાં ફાળવવામાં આવેલા અલગ પ્લોટના સંદર્ભમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો છે.૦૮.૦૪.૨૦૨૫ પર દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ પિટિશનમાં, અરજદારે બે રિટ પિટિશનોનો સંદર્ભ આપ્યો હતો, જેમ કે ૨૦૨૨ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૩૦ અને ૨૦૨૩ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૪૭, જ્યારે નિવેદન આપ્યું હતું કે તેઓ વડોદરા શહેરના વિવિધ વિસ્તારોમાં નગર આયોજન યોજનાના વ્યવસ્થાપન અને અમલીકરણનો ખૂબ જ ગંભીર મુદ્દો ઉઠાવી રહ્યા છે, કારણ કે સત્તાવાળાઓ કાયદા મુજબ તેમની ફરજ બજાવી રહ્યા નથી.

૧૬. અસ્પષ્ટ રીતે, રિટ પિટિશનમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે નગર આયોજન યોજના જાહેર કરવામાં આવે અથવા અમલમાં મૂકવામાં આવે, ત્યારે તેનો મુખ્ય હેતુ એ છે કે સરકારી જમીન સૂચિત જમીનના કુલ વિસ્તારના ૪૦ ટકા કાપી નાખશે જેથી કરીને જાહેર ઉપયોગિતાઓનો વિકાસ અને સર્જન કરી શકાય અને તે ૪૦ ટકા વિસ્તાર માટે કોઈ વિકાસને મંજૂરી નથી.

૧૭. તે ફરિયા નં. માં આગળ જણાવવામાં આવ્યું છે. ૪. ૧ રિટ પિટિશન કે જે અરજદારને ખબર પડી કે ગોત્રીની નગર આયોજન યોજના નંબર ૬૩ નો અમલ

કરતી વખતે:વડોદરા ગામ, સત્તામંડળે સર્વેક્ષણ નંબર ૧૦૮ ગામમાંથી ૪૦ ટકાથી ઓછી જમીન કાપી છે:ગોત્રી, વડોરા સામાન્ય વિકાસ નિયંત્રણ નિયમન (જી. ડી. સી. આર.) નામના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરે છે.અરજદારને ઉપરોક્ત ફકરા નં. માં જણાવેલી હકીકતો વિશે કેવી રીતે અને ક્યારે ખબર પડી તે અંગે કોઈ ખુલાસો થયો નથી. જ. ૧ રિટ પિટિશન.

૧૮. ટાઉન પ્લાનિંગ એક્ટ, ૧૯૭૬ હેઠળ જરૂરિયાત મુજબ વડોદરાના ગોત્રી ગામની ટાઉન પ્લાનિંગ સ્કીમ નંબર ૬૩ ના અમલીકરણ માટે બહાર પાડવામાં આવેલા જાહેરનામા વિશે કોઈ અફવા નથી.ટાલ પડેલી રીતે, ફરીથી અરજદાર ફકરા એન. ઓ. એસ. માં રજૂ કરવા માંગે છે. ૨૦૨૫ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૩૫ની જ.૨,૪,૪,૪,૪ અને જ.૬ નીચે મુજબ છે: –

“ જ.૨.અરજદારે સત્તામંડળ પાસેથી આ જમીનના દસ્તાવેજો મેળવ્યા, પછી જાણવા મળ્યું કે ટી. પી. ઓ., વડોદરાએ તેમના ૨૩.૧૧.૨૦૨૨ ના પત્રમાં જમીન વિશે પોતાનો અભિપ્રાય આપ્યો હતો, જેમાં સત્તામંડળે કહ્યું હતું કે સર્વે નં. ૯૧૨ પાસે મૂળ પ્લોટ નંબર છે. ૧૦૮ અને આ પ્લોટ ૧૦૬૨૩ ચોરસ મીટરનો છે.જમીન.તેથી ગણતરી મુજબ સત્તામંડળે માત્ર ૬૩૭૪ ચોરસ મીટર જમીન પર વિકાસની મંજૂરી આપવી પડી હતી, જ્યારે સત્તામંડળે ૭૪૬૩ ચોરસ મીટર જમીન પર બાંધકામની મંજૂરી આપી

હતી.જમીન.સત્તામંડળે તેમના અહેવાલમાં ક્યાંય ઉલ્લેખ કર્યો નથી કે બિલ્ડરને ૧૦૮૯ ચોરસ મીટર જમીનની વધારાની મંજૂરી કેમ આપવામાં આવી છે.૨૩.૧૧.૨૨ તારીખના પત્રની એક નકલ અહીં જોડવામાં આવી છે અને એનેક્સર-સી તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે.

૪.૩ તેથી અરજદારે ૧.૧૧.૨૩ તારીખની અરજી દાખલ કરી હતી, જેમાં સત્તાવાળાઓ અને રાજ્ય સરકારને ઉપરોક્ત હકીકતો જાહેર કરી હતી કેજીડીસીઆર નિયમન મુજબ, સત્તાવાળાઓએજીડીસીઆર ના નિયમો અનુસાર જમીન કાપવી પડશે. ૧.૧૧.૨૩ તારીખની અરજીની નકલ અહીં જોડવામાં આવી છે અને એનેક્સર-ડી તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે.

૪.૪ સત્તામંડળે ૧.૧.૨૩ (૧.૧.૨૪) ના પત્ર દ્વારા જવાબ આપ્યો હતો કે યોજનાને અંતિમ સ્વરૂપ આપતા સમયે, ૧.૧.૨૩ (૧.૧.૨૪) ના પત્ર દ્વારા યોગ્ય કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.૧.૧.૨૩ (૧.૧.૨૪) તારીખના પત્રની નકલ અહીં જોડવામાં આવી છે અને એનેક્સર-E તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે.

૪.૫ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ૧૨.૯.૨૩ તારીખના પત્ર દ્વારા, ટી. પી. ઓ., વડોદરાએ આવી પરવાનગીઓ રદ કરવાનો અભિપ્રાય આપ્યો હતો જે જી. ડી. સી. આર. ના નિયમો અનુસાર નથી. ૧૨.૯.૨૩ તારીખના પત્રની એક નકલ અહીં જોડવામાં આવી છે અને એનેક્સર-એફ તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે.

૪.૬ અરજદારે તમામ વિગતો આપતી ૮.૨.૨૪ તારીખની વધુ એક અરજી દાખલ કરી હતી અને ૧૨.૯.૨૩ તારીખનો ટી. પી. ઓ. નો પત્ર રજૂ કર્યો હતો કે આવી તમામ પરવાનગી જેમાં ૪૦ ટકા ગુણોત્તર જાળવવામાં ન આવે તેને નકારી કાઢવામાં આવશે. અરજદારે ૫.૪.૨૪ પર રીમાઈન્ડર્સ પણ આપ્યા હતા, ૧૭.૪.૨૪ ઓથોરિટીએ ઉપરોક્ત અરજીનો જવાબ આપ્યો ન હતો. ૮.૨.૨૪, ૫.૪.૨૪, ૧૭.૪.૨૪ તારીખની અરજીની નકલ અહીં જોડવામાં આવી છે અને એનેક્સર-જી કોલી તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે.

૧૯. ફકરામાં નં. ૪. ૭, એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે અરજદારે ૨૦૦૪ની વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૮૦૦૫ દાખલ કરી હતી કારણ કે સત્તાવાળાઓ તેમની રજૂઆત નક્કી કરી રહ્યા ન હતા અને ત્યારબાદ તેમણે તેને પાછી ખેંચી લીધી હતી કારણ કે તેમને લાગ્યું હતું કે આ મુદ્દો જાહેર હિતનો હશે.

૨૦. આ રિટ અરજી પાછી ખેંચવાનો તારીખ ૨૦.૦૨.૨૦૨૫ નો આદેશ અમારી સમક્ષ વિદ્વાન સરકારી વકીલ શ્રી જી. એચ. વર્ક દ્વારા મૂકવામાં આવ્યો છે, જે અહીં નીચે ટાંકવા માટે સુસંગત છે:

“અરજદારના વિદ્વાન વકીલે તેમના ક્લાયન્ટની સૂચનાઓ પર યોગ્ય કાર્યવાહી દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા સાથે અરજી પાછી ખેંચવાની વિનંતી કરી હતી.

પ્રાર્થના મુજબ પરવાનગી આપવામાં આવે છે.

આ અરજી પાછી ખેંચી લેવાતી હોવાથી તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.”.

૨૧. ફકરા નં. માં નિવેદનો. ૨૦૨૫ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૩૫ની ૫ કોપી-પેસ્ટ ૨૦૨૩ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૪૭ના નિવેદનની કોપી-પેસ્ટ છે અને કથિત રીતે દાખલ કરવામાં આવેલી કોઈ પણ આર. ટી. આઈ. અરજી અહીં જોડવામાં આવી નથી.અરજી પૃષ્ઠ એન. ઓ. એસ. પર જોડવામાં આવી છે. પેપર-બુકના '૨૭' અને '૩૯' એ ઉપરના ફકરામાં નોંધ્યા મુજબ લેટર-હેડ પર કરવામાં આવેલી રજૂઆતો છે.ભારતના માનનીય પ્રધાનમંત્રી અને બંધારણના પિતા ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરના ફોટોગ્રાફ સાથે લેટર-હેડ પર મોટા અક્ષરોમાં પોતાને "આર. ટી. આઈ. કાર્યકર્તા"

ગણાવતા, ફોટોગ્રાફ્સની નીચે "આદર્શ" અને "સંવિધાન" શબ્દો સાથે, અરજદાર દ્વારા નગર આયોજન અને શહેરી વિકાસ વિભાગ અને વડોદરા કલેક્ટર સમક્ષ વારંવાર અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી હોય તેવું લાગે છે.ઉપરોક્ત કોઈપણ અરજીઓને આર. ટી. આઈ. કાયદા હેઠળ કરવામાં આવેલી અરજીઓ તરીકે ગણી શકાય નહીં. જો કે, આ ચુકિતનો ઉપયોગ કરીને, અરજદાર વડોદરા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન પાસેથી કેટલીક માહિતી/દસ્તાવેજો મેળવવામાં સફળ રહ્યો છે, જેનો ઉપયોગ બે રિટ અરજીઓ દાખલ કરવાના હેતુઓ માટે કરવામાં આવ્યો છે, એક વર્ષ ૨૦૨૩ માં અને બીજી વર્ષ ૨૦૨૫ માં.૨૦૨૫ ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૩૫ માં કરવામાં આવેલી પ્રાર્થનાઓ અહીં નોંધવામાં આવી છે: –

“(એ) તમારા ભગવાનને આ અદાલત દ્વારા વડોદરા શેરી જિલ્લા ખેડુત મંડળ અને અન્ય વિરુદ્ધ વડોદરા જિલ્લા ખેડુત મંડળમાં આ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાનું તાત્કાલિક પાલન કરવા માટે રાજ્ય સરકાર અને/અથવા યોગ્ય સત્તામંડળને આદેશનું અને/અથવા પ્રમાણપત્ર સ્વરૂપની રિટ અથવા પ્રમાણપત્ર સ્વરૂપની રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, આદેશ અને નિર્દેશ જારી કરવામાં ખુશી થઈ શકે છે.વડોદરા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને અન્ય, ૨૦૧૪ લો સ્યુટ

(ગુજરાત) ૮૨૩ અને એફ. પી. નંબરમાંથી જમીનની યોગ્ય કપાત કરી શકાય છે. ૧૦૮, ગામ ગોત્રી, વડોદરા;

(બી) વર્તમાન અરજી બાકી છે, તમારા સ્વામી સંબંધિત પ્રતિવાદીઓને આ અરજીને રોકવા માટે નિર્દેશ આપી શકે છે.

બાંધકામ કાર્ય જે વિકાસ મંજૂરી નં. FP નંબરમાં ૨૦૨૧-૨૨ તારીખ ૩૧.૩.૨૦૨૨ એન્નેક્સ "બી" ના વોર્ડ ૧૧ના HB ૧૧૦ અને ૧૧૧. ૧૦૮, વર્તમાન રિટ (પી. આઈ. એલ.) અરજીના અંતિમ નિકાલ સુધી;

(સી) ગુજરાત રાજ્યમાં નગર આયોજન યોજનાઓના વધુ સારા અમલીકરણ માટે ન્યાય અને યોગ્યતાના હિતમાં ન્યાયી અને યોગ્ય માનવામાં આવે તેવી કોઈપણ અન્ય અને વધુ રાહત આપવા માટે તમારા ભગવાન ખુશ થઈ શકે છે;

૨૨. પ્રાર્થનાઓનું અવલોકન એ સ્પષ્ટ કરે છે કે અરજદાર પ્રતિવાદી અધિકારીઓને બાંધકામ કાર્ય રોકવા માટે આદેશ આપતા નિર્દેશની માંગ કરી રહ્યો છે જે વિકાસ પરવાનગી નં. અંતિમ પ્લોટ નંબર ૧૦૮ માં ૨૦૨૧-૨૨ તારીખ ૩૧.૦૩.૨૦૨૨ ના વોર્ડ ૧૧ ના HB ૧૧૦ અને ૧૧૧.રસપ્રદ વાત એ

છે કે આ પ્લોટના માલિક/કબજો કરનાર/વિકાસકર્તા, જેમને ૩૧.૦૩.૨૦૨૨ પર વિકાસની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, તેમને વર્ષ ૨૦૨૫ની રિટ પિટિશનમાં સામેલ કરવામાં આવ્યા નથી, ન તો સમગ્ર રિટ પિટિશનમાં આવી વ્યક્તિ વિશે કોઈ ખુલાસો કરવામાં આવ્યો છે.

૨૩. બંને રિટ અરજીઓમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓમાંથી ૨૦૨૩ અને ૨૦૨૫ની વણાયેલી બે રિટ અરજીઓ દાખલ કરવાની રીત, અરજદારની કાર્યપદ્ધતિનું સ્પષ્ટ પ્રતિબિંબ છે; પ્રથમ લેટર-હેડ પર અરજી દાખલ કરવામાં જે કોર્પોરેશન પાસેથી માહિતી અથવા દસ્તાવેજો મેળવવા માટે આર. ટી. આઈ. કાર્યકર હોવાનો દાવો કરતી ગેરકાયદેસર રીતે છાપવામાં આવી છે અને પછી વિકાસ મંજૂરી આપ્યાના ૨ થી ૩ વર્ષના અંતરાલ પછી રિટ અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે, જ્યારે નોંધપાત્ર બાંધકામ કાર્ય પહેલેથી જ હાથ ધરવામાં આવ્યું છે. બંને રિટ અરજીઓમાં કરવામાં આવેલી વિનંતીઓ સમાન છે, કારણ કે, વર્ષ ૨૦૨૧ અને ૨૦૨૨માં ખાનગી ફાળવણીકારોની તરફેણમાં આપવામાં આવેલી વિકાસ મંજૂરીઓને અનુસરીને, ચાલી રહેલા બાંધકામ કાર્યને રોકવા માટે તેમાં રાહત માંગવામાં આવી છે.

૨૪. કોર્પોરેશન વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મૌલિક નાનાવતી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે અરજદાર દ્વારા સમયાંતરે વિવિધ પ્લોટ સંબંધિત આશરે

૪૦ જેટલી અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે જ્યાં બહુવિધ માળની રહેણાંક અથવા વ્યાપારી ઇમારતો ઉભી કરવામાં આવી છે અથવા માલિકો/કબજોદારો દ્વારા બાંધવામાં આવી રહી છે, એટલે કે તે વ્યક્તિઓ કે જેમની તરફેણમાં વિકાસની મંજૂરી આપવામાં આવી છે. વધુમાં અરજદારના લેટર-હેડ પર ભારતના માનનીય પ્રધાનમંત્રીના ફોટોગ્રાફનો ઉપયોગ પ્રતીકો અને નામો (અયોગ્ય ઉપયોગ નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૫૦ની અનુસૂચિની કલમ ૮ એ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૩નું સ્પષ્ટ ઉલ્લંઘન છે.

૨૫. શ્રી જી. એચ. વર્કિ, વિદ્વાન સરકારી પ્લીડર દ્વારા ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે અરજદાર દ્વારા અહીં માત્ર ચાર જાહેર હિતની અરજીઓ (અહીં ઉપર નોંધ્યા મુજબ) દાખલ કરવામાં આવી છે, પરંતુ તેમણે ૨૦૨૪ની વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૭૯૮૬ અને ૨૦૨૪ની વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૭૯૯૨ તરીકે અન્ય બે રિટ અરજીઓ પણ દાખલ કરી હતી, જેમાં તેમની રજૂઆતોની તારીખ ૨૩.૦૨.૨૦૨૪ અને ૦૫.૦૩.૨૦૨૪ નક્કી કરવાની વિનંતીઓ હતી. અનુક્રમે, ગામના અમુક પ્લોટમાંથી ખનિજોના કથિત ગેરકાયદેસર ઉત્પાદનના સંદર્ભમાં: જાલોરા, તાલુકા: સિમખેડા, જિલ્લો: દાહોદ.

૨૬. વધુમાં અરજદાર દ્વારા ૨૦૨૨ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૩૦ તરીકે દાખલ કરવામાં આવેલી અગાઉની રિટ પિટિશનના સંદર્ભમાં, અમે

<આઈ. ડી. ૧> ની તારીખની ઉપરોક્ત રિટ પિટિશનના નિકાલના આદેશ પરથી નોંધ કરી શકીએ છીએ કે અરજદારે તેમાં પોતાને માલધારી સમુદાયના ઠેકેદાર હોવાનો દાવો કર્યો હતો.જોકે, આ રિટ અરજીનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો, કારણ કે અરજદાર એકવાર સ્વીકારે છે કે તે માલધારી સમુદાયનો છે, તે જાહેર હિતનું સમર્થન કરે છે તેવું ન કહી શકાય.ફકરા નંબરમાં કરવામાં આવેલા અપલોકનો.૪ અને ૨૦૨૨ ની રિટ પિટિશન નંબર ૩૦ ના નિકાલના ૦૮.૦૪.૨૦૨૨ તારીખના ચુકાદા અને આદેશના ૬ અહીં નીચે કાઢવા માટે સુસંગત છે.

“૪. અરજદાર, જે ઠેકેદાર હોવાનો દાવો કરે છે અને માલધારી સમુદાયનો છે, તે આ અરજીમાં જાહેર હિતનું સમર્થન કરવાનો દાવો કરે છે અને દલીલ કરે છે કે તેનો કોઈ વ્યક્તિગત હિત નથી.વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે અરજદાર માલધારી સમુદાયનો સભ્ય છે અને આ સમુદાયની પાયાની સ્થિતિથી વાકેફ છે, જે મુખ્યત્વે તેમના પશુઓ રાખીને દૂધ વેચવાના વ્યવસાય દ્વારા તેમની આજીવિકા કમાય છે, તે તેમના હેતુને સમર્થન આપી રહ્યું છે કારણ કે તેઓ આર્થિક રીતે સારા નથી.અરજદાર વધુમાં જણાવે છે કે માલધારી સમુદાય આર્થિક રીતે ખૂબ જ પછાત છે અને તેઓ સંપૂર્ણપણે તેમના પશુઓના દૂધના ઉત્પાદન પર નિર્ભર છે.એવું કહેવામાં આવે છે કે

શહેરના વિસ્તરણને કારણે, સમુદાયે તે જમીન ગુમાવી દીધી છે જ્યાં પશુઓ રાખવામાં આવતા હતા અને પશુઓને સમાવવા માટે વધુ જમીન ધરાવવા માટે ભંડોળના અભાવને કારણે, તેમને ચરાઈ અને ખોરાકના હેતુઓ માટે નજીકની જમીનોમાં રાખવામાં આવી રહ્યા છે અને આ હેતુ માટે ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં ગૌચર જમીન અનામત રાખવામાં આવી છે.

“૬. શરૂઆતમાં, એ નોંધવું જરૂરી છે કે હાલની અરજીને ધ્યાનમાં લેવાની નથી અને નીચે આપેલા કારણોસર પ્રતિવાદીઓને નોટિસ પણ જારી કર્યા વિના, શ્રેશોલ્ડ પર જ નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

(i) અરજદાર કે જે ઠેકેદાર હોવાનો દાવો કરે છે અને માલધારી સમુદાયના જાહેર હિતનું સમર્થન કરે છે, તેણે પોતે સ્વીકાર્યું છે કે તે માલધારી સમુદાયનો છે, જેનો અર્થ છે કે તેનો વ્યક્તિગત હિત છે.જો આપણે એક ક્ષણ માટે આ હકીકતની અવગણના કરીએ અને ગુણદોષના આધારે અરજદારના દાવાને ધ્યાનમાં લેવા આગળ વધીએ, તો પણ આપણે જોઈએ છીએ કે ગૌચર જમીન રાજ્ય દ્વારા પૂરી પાડવાની છે અથવા તે ગામ, તાલુકા અને જિલ્લા સ્તરે ગુજરાત જમીન મહેસૂલ સંહિતામાં આપવામાં આવેલી જોગવાઈ મુજબ પશુઓના ચરાઈના હેતુઓ માટે અનામત રાખવાની છે.શારદા સહકારી ગૃહ મંડળી લિમિટેડની બાબતોમાં તેમજ અરજદારના વિદ્વાન વકીલ

દ્વારા ઉદ્દેખિત મુસ્તાક હુસૈન મહેંદી હુસૈનના કેસોમાં નિર્દેશો જારી કરતી વખતે સંકલન ખંડપીઠે આ જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખી છે.રાજ્ય દ્વારા અમદાવાદ, સુરત, વડોદરા વગેરે શહેરોમાં ગૌચર જમીન આપવાની અપેક્ષા નથી.

આવા દાવાને અસ્વીકારના હેતુ માટે ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર છે.જો શહેરોમાં જે લોકો પશુઓની માલિકી ધરાવે છે, તો તેમણે ખાતરી કરવી જરૂરી છે કે ઉપરોક્ત પશુઓને પશુશાળામાં રાખવામાં આવે અથવા જાહેર શેરીઓમાં ભટકવા ન દેવામાં આવે, જે જાહેર ઉપદ્રવનું કારણ બનશે અને ઘણી વખત માર્ગ અકસ્માત અથવા અન્ય દુર્ઘટનાઓ ભટકી જવાને કારણે થશે.માત્ર કારણ કે પશુઓના માલિકો તેમની માલિકી ધરાવે છે અથવા માલિકી ધરાવે છે, તેથી તેને અમદાવાદ, સુરત, વડોદરા વગેરે શહેરોમાં શેરીઓમાં ભટકવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી અને તે પણ ચરાઈના હેતુઓ માટે.પશુઓના માલિકોની જવાબદારી છે કે તેઓ તેમના પશુઓનો દશમો ભાગ પશુશાળામાં રાખે અને તેમને શહેરમાં રસ્તા પર છોડી દેવાની જેમ અન્યત્ર ચરવા ન દે.આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અરજીમાં અરજદાર દ્વારા પ્રતિવાદીઓને શહેરોમાં ગૌચર જમીન પૂરી પાડવા માટે નિર્દેશ જારી કરવાની વિનંતી અસ્વીકાર્ય હશે અને તે નકારી કાઢવામાં આવે છે.

(ii) અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ Mr.Mihir પાઠક દ્વારા એક તીવ્ર અરજી કરવામાં આવી છે કે, જે વ્યક્તિઓ પશુઓની માલિકી ધરાવે છે, તેઓ ખૂબ જ નબળી આર્થિક આર્થિક પૃષ્ઠભૂમિમાંથી આવે છે અને ગરીબ હોવાથી મ્યુનિસિપલ સત્તાવાળાઓ દ્વારા લાદવામાં આવેલા ભારે દંડની ચૂકવણી કરવામાં અસમર્થ છે.અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર પણ, જે પશુઓ જમ્મ કરવામાં આવ્યા છે તેમને નિયત દંડની ચુકવણી પર મુક્ત કરવામાં આવી રહ્યા છે, જે પશુઓ નોંધાયેલા નથી જે પછીથી ફરજિયાત બનાવવામાં આવ્યા છે અથવા પશુઓની નોંધણીના અભાવને કારણે મુક્ત કરવામાં આવ્યા નથી.અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે બે દલીલો કરી છે, એટલે કે (i) પશુઓની નોંધણીનો કોઈ અસરકારક અમલ કરવામાં આવ્યો નથી; અને (ii) લાદવામાં આવેલા દંડ અતિશય છે અને સમાજના ગરીબ આર્થિક વર્ગમાંથી આવતા પશુ માલિકો ઉપરોક્ત દંડ ચૂકવવામાં અસમર્થ છે.જે વ્યક્તિઓના પશુઓ જમ્મ કરવામાં આવ્યા છે, તેઓ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના કમિશનર અથવા નગરપાલિકાના મુખ્ય અધિકારીનો સંપર્ક કરીને દંડમાં ઘટાડો કરવા અથવા સત્તાવાળાઓને હજુ સુધી નોંધાયેલા પશુઓની નોંધણી માટે અભિયાન હાથ ધરવા માટે તેમની ફરિયાદોનું નિવારણ કરી શકે છે.હકીકતમાં, આ તબક્કે જ એ નોંધવું

જરૂરી છે કે શારદા સહકારી ગૃહ મંડળી લિમિટેડ અને મુસ્તાક હુસૈન મહેંદી હુસૈનના કેસમાં બહાર પાડવામાં આવેલા નિર્દેશોને અનુસરીને પશુ માલિકોને તેમના પશુઓની નોંધણી કરવા માટે બોલાવીને મ્યુનિસિપલ સત્તાવાળાઓ તેમજ રાજ્ય દ્વારા પગલાં લેવામાં આવ્યા છે.તેથી, પશુઓના માલિકો દ્વારા એવું ન કહી શકાય કે નોંધણી કરવી મુશ્કેલ છે અથવા દંડની ચુકવણીની જરૂર નથી."

૨૭. અમે ૩૦.૦૧.૨૦૨૩ પર રજૂ કરાયેલ ૨૦૨૩ની રિટ પિટિશન (પીઆઈએલ) નંબર ૨૦માં અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલા નિવેદનની પણ નોંધ લઈ શકીએ છીએ, જેનો નિકાલ ૦૨.૦૫.૨૦૨૫ ના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા કરવામાં આવ્યો છે.સામાજિક કાર્યકર્તા અને આર. ટી. આઈ. કાર્યકર્તા હોવાનો દાવો કરતા શ્રી ઝાલાભાઈ રેવાભાઈ સટિયા (ભારવાદ) નામના અરજદાર દ્વારા વારંવાર જાહેર હિતની અરજીઓ (પી. આઈ. એલ.) દાખલ કરવામાં આવી રહી છે તે રીત અને રીતને સમજવા માટે ઉપરોક્ત રિટ અરજીનો રેકૉર્ડ અમારા દ્વારા બોલાવવામાં આવ્યો છે.

૨૮. અહીં એ ઉલ્લેખ કરવો અયોગ્ય ન હોઈ શકે કે ૨૦૨૩ની રિટ પિટિશન (ડબલ્યુપી) પીઆઈએલ નંબર ૨૦ ગ્રામ ગોત્રીની નગર આયોજન યોજના નંબર ૬૩માં ખાનગી વ્યક્તિઓને જમીન સર્વેક્ષણ નંબર ૧૩૩ની ફાળવણી કરતી

વખતે કરવામાં આવેલી ગેરકાયદેસરતાનો મુદ્દો ઉઠાવવાની અને સર્વેક્ષણ નંબર ૧૪૩ અને ૧૪૫ની ફાળવણી માટે શિવાસી ગામની નગર આયોજન યોજના નંબર ૩માં કાયમ રાખવામાં આવેલી ગેરકાયદેસરતાનો મુદ્દો ઉઠાવવાની વિનંતી સાથે દાખલ કરવામાં આવી હતી.

સામાજિક અને આર્થિક રીતે પછાત વર્ગના લોકો માટે અનામત રાખવામાં આવ્યા હતા.એ નોંધવું યોગ્ય છે કે ૨૦૨૩ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૨૦ પ્રતિવાદી એન. ઓ. એસ. તરીકે સામેલ ખાનગી વ્યક્તિઓ સામે દાખલ કરવામાં આવી હતી. ૫ થી ૧૦ વડોદરા ખાતેના ગોત્રી ગામ અને શિવાસી ગામની નગર આયોજન યોજના નંબર ૩ ની નગર આયોજન યોજના નંબર ૬૩ ની ઘોષણા, અમલ અને અમલીકરણને લગતા સમાન મુદ્દાઓ ઉઠાવે છે, જે ૧૧.૦૪.૨૦૨૩ પર રજૂ કરાયેલ ૨૦૨૩ ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૪૭ નો વિષય છે.આમ, તે સ્પષ્ટ છે કે અરજદારે ગુજરાત નગર આયોજન અને શહેરી વિકાસ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની જોગવાઈઓ હેઠળ ખાસ આવરી લેવામાં આવેલી નગર આયોજન યોજનાની ઘોષણા, અમલીકરણ અને અમલીકરણને લગતા મુદ્દાઓ ઉઠાવતા વિવિધ સમયે વિવિધ રિટ અરજીઓ દાખલ કરી હતી.

૨૯. અહીં એ નોંધવું પણ અયોગ્ય ન હોઈ શકે કે વર્ષ ૨૦૨૨ માં દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ પિટિશનમાં, અરજદારે ૦૮.૦૪.૨૦૨૨ ના ચુકાદા અને

આદેશમાં નોંધાયેલા ઠેકેદાર હોવાનો દાવો કર્યો હતો, પરંતુ આ અરજીના નિકાલના થોડા મહિનાની અંદર, તે એક આર. ટી. આઈ. કાર્યકર્તા અને સામાજિક કાર્યકર બની ગયા, જેમ કે ૩૦.૦૧.૨૦૨૩ પર રજૂ કરાયેલ ૨૦૨૩ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૨૦માં જણાવવામાં આવ્યું છે.

૩૦. ૨૦૨૩ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૨૦ના રેકૉર્ડ પરથી આપણે એ પણ નોંધ લઈ શકીએ છીએ કે કોર્પોરેશન અને રાજ્ય સત્તામંડળો સહિત સક્ષમ સત્તામંડળો પાસેથી માહિતી એકત્રિત કરવા માટે અરજદાર દ્વારા તેમાં જોડવામાં આવેલી અરજીઓ તે જ સ્વરૂપમાં નહોતી જેનો ઉપયોગ ૨૦૨૩ની અનુગામી રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૪૭ અને ૨૦૨૫ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૩૫માં કરવામાં આવ્યો હતો, જે ૧૧.૦૪.૨૦૨૩ અને ૦૮.૦૪.૨૦૨૫ પર દાખલ કરવામાં આવી હતી. અનુક્રમે.

૩૧. વણાયેલી હકીકતો એ સ્પષ્ટ કરે છે કે રિટ અરજદારે પોતાની કાર્યપદ્ધતિમાં સુધારો કરવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું જેથી નગર આયોજન યોજના હેઠળ પ્લોટની ફાળવણી પર ખાનગી વ્યક્તિઓને આપવામાં આવેલી વિકાસ મંજૂરીઓ સંબંધિત માહિતી પ્રદાન કરવા માટે કોર્પોરેશન પર દબાણ કરીને એક સંકલિત પ્રયાસમાં પોતાને એક આર. ટી. આઈ. કાર્યકર્તા અને સામાજિક કાર્યકર તરીકે સ્થાપિત કરી શકાય.

૩૨. પુનરાવર્તનની કિંમત પર, એ નોંધવું જોઈએ કે, જોકે અરજદારે પોતાને આરટીઆઈ કાર્યકર્તા હોવાનો દાવો કર્યો હતો, પરંતુ ૨૦૨૩ની ડબલ્યુપી (પીઆઈએલ) નંબર ૨૦, ૨૦૨૩ની ડબલ્યુપી (પીઆઈએલ) નંબર ID ૧ અને ૨૦૨૫ની ડબલ્યુપી (પીઆઈએલ) નંબર ૩૫ નામની ત્રણ રિટ અરજીઓમાંથી નોંધાયેલી તેમના દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓમાંથી કોઈ પણ અરજીઓ આરટીઆઈ અધિનિયમ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી ન હતી, જે ચોક્કસ સ્વરૂપમાં જરૂરી ફીની ચુકવણી પર આવી અરજી દાખલ કરવાની પ્રક્રિયા સૂચવે છે.

૩૩. તેથી, અમે એક અનિવાર્ય નિષ્કર્ષ પર પહોંચીએ છીએ કે અરજદાર જાહેર હિતનો વાદી નથી જે જાહેર હિતનું સમર્થન કરે છે, તેના બદલે જિલ્લામાં કાર્યરત ખાનગી વ્યક્તિઓ ખાસ કરીને વિકાસકર્તાઓને નિશાન બનાવીને વારંવાર રિટ અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે: વડોદરા, જેની તરફેણમાં બહુમાળી રહેણાંક અથવા વ્યાપારી ઇમારતોના નિર્માણ માટે વિકાસ મંજૂરીઓ આપવામાં આવી છે.

૩૪. જ્યારે ઉપરોક્ત રિટ અરજીઓના રેકૉર્ડમાંથી અરજદારના વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિહિરને આ હકીકતો તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું ત્યારે તેમણે ૨૦૨૫ની રિટ પિટિશન (પી. આઈ. એલ.) નંબર ૩૫ની પ્રાર્થના કલમમાં રાહત/પ્રાર્થના ૧૨

(એ) પર ઘણો ભાર મૂક્યો હતો કે આ વિનંતી સ્પષ્ટપણે જાહેર હિતમાં અને જાહેર હેતુ માટે છે.

૩૫. ઉપરોક્ત પ્રાર્થનાની નોંધ લીધા પછી, એ નોંધવું પૂરતું છે કે અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી દલીલો પહેલેથી જ કરવામાં આવી છે

આ ચુકાદાના અગ્રવર્તી ફક્ત સાથે વ્યવહાર કર્યો, જેમાં અમે નોંધ્યું છે કે નગર આયોજન યોજના સંબંધિત કોઈપણ મુદ્દો કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર નગર આયોજન અધિકારી સમક્ષ અથવા રાજ્ય સરકાર સમક્ષ લાવી શકાયો હોત. એક અસ્પષ્ટ દાવામાં, રેકૉર્ડમાંથી કંઈપણ મૂક્યા વિના, અરજદારના વિદ્વાન વકીલ શ્રી પાઠક દ્વારા રજૂ કરવાની માંગ કરવામાં આવે છે કે રિટ અરજીઓ ડ્રાફ્ટ ટાઉન પ્લાનિંગ સ્કીમના તબક્કે દાખલ કરવામાં આવી હતી, પરંતુ રિટ પિટિશનના કોઈપણ ફક્તમાં આવી કોઈ જાહેરાત નથી, જે એવી રીતે તૈયાર કરવામાં આવી છે કે અમે સાચા અને સંપૂર્ણ તથ્યોને સમજી શકતા નથી.

૩૬. ઉપરોક્ત નોંધાયેલા તથ્યોને ધ્યાનમાં લેતા, અમારો અભિપ્રાય છે કે આર. ટી. આઈ. કાર્યકર્તા હોવાનો દાવો કરનારા શ્રી ઝાલાભાઈ રેવાભાઈ સટિયા (ભરવાડ) નામના અરજદાર એક અનૈતિક રીતે વાદી છે, જેને ખોટા હેતુઓ માટે જાહેર હિતના દાવાઓની પવિત્રતાનો દુરુપયોગ કરવાની આદત છે. અરજદારને

વ્યસ્ત વ્યક્તિ અથવા બ્લેકમેલર તરીકે વર્ણવ્યા વગર રહી શકાતો નથી.આવા રીઢો મુકદ્દમાનો તેના કડક હાથથી સામનો કરવો પડે છે.

૩૭. સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા હિતકારી હેતુઓ સાથે જાહેર હિતના અધિકારક્ષેત્રનો વિકાસ કરવામાં આવ્યો છે.અશોક કુમાર પાંડે વિ. ડબ્લ્યુ. બી. રાજ્ય [(૨૦૦૪) ૩ એસ. સી. સી. ૩૪૯], સર્વોચ્ચ અદાલત જાહેર હિતમાં અરજી રજૂ કરવા માટે તેમાં અરજદારના સ્થાનના પ્રશ્ન સાથે વ્યવહાર કરી રહી હતી અને બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી જાહેર હિતની અરજી વાસ્તવિક જાહેર હિતની અરજી હતી કે કેમ.પ્રામાણિકપણે કામ કરતી અને જાહેર હિતની અરજીની કાર્યવાહીમાં પૂરતો રસ ધરાવતી વ્યક્તિને જ અધિકાર રહેશે અને તે મૂળભૂત અધિકારોના ઉદ્ધંધન અને વૈધાનિક જોગવાઈઓના વાસ્તવિક ઉદ્ધંધનનો કોઈ પણ મુદ્દો ઉઠાવવા માટે અદાલતનો સંપર્ક કરી શકે છે, પરંતુ વ્યક્તિગત લાભ અથવા ખાનગી નફો અથવા રાજકીય હેતુ અથવા કોઈપણ પરોક્ષ વિચારણા માટે નહીં, સર્વોચ્ચ અદાલતે 'જાહેર હિતની અરજી' તરીકે વિકસાવવામાં આવેલા કાનૂની મંચની વિસ્તૃત ચર્ચા કરી છે.સ્ટ્રાઉડ્સ જ્યુડિશિયલ ડિક્શનરી અને બ્લેક લો ડિક્શનરીમાં વ્યાખ્યાયિત 'જાહેર હિતની અરજી' ની વ્યાખ્યા ફક્ત નંબર ૫ અને ૬ માં નીચે મુજબ નોંધવામાં આવી હતી:

—

“પ. 'જાહેર હિતની અરજી' અભિવ્યક્તિનો અર્થ નોંધવો જરૂરી છે.સ્ટ્રાઉડ્સ જ્યુડિશિયલ ડિક્શનરી, વોલ્યુમ ૪ (ચોથી આવૃત્તિ) માં, 'જાહેર હિત' ની વ્યાખ્યા આ રીતે કરવામાં આવી છે:

"જાહેર હિત (૧) જાહેર અથવા સામાન્ય હિતની બાબતનો અર્થ એ નથી કે જે સંતોષકારક જિજ્ઞાસા અથવા માહિતી અથવા મનોરંજન પ્રત્યેનો પ્રેમ તરીકે રસપ્રદ છે, પરંતુ તે કે જેમાં સમુદાયના કોઈ વર્ગને આર્થિક હિત હોય, અથવા કોઈ હિત કે જેના દ્વારા તેમના કાનૂની અધિકારો અથવા જવાબદારીઓ પ્રભાવિત થાય છે.

૬. બ્લેક લૉ ડિક્શનરી (છઠ્ઠી આવૃત્તિ) માં, "જાહેર હિત" ને નીચે પ્રમાણે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યું છે:

"જાહેર હિત—એવી વસ્તુ જેમાં જનતા, મોટા પ્રમાણમાં સમુદાય, કેટલાક આર્થિક હિત ધરાવે છે, અથવા કેટલાક હિત કે જેના દ્વારા તેમના કાનૂની અધિકારો અથવા જવાબદારીઓ પ્રભાવિત થાય છે.તેનો અર્થ એ નથી કે માત્ર જિજ્ઞાસા, અથવા ચોક્કસ સ્થાનિકોના હિતો જેટલું સંકુચિત કંઈપણ, જે પ્રશ્નમાં રહેલી બાબતોથી પ્રભાવિત થઈ શકે છે.સામાન્ય રીતે સ્થાનિક, રાજ્ય અથવા રાષ્ટ્રીય સરકારની બાબતોમાં નાગરિકો દ્વારા વહેંચાયેલું હિત.

૩૮. એ નોંધવામાં આવ્યું હતું કે જનતા દળ વિ. H.S.Chowdhary [(૧૯૯૨) ૪ SCC ૩૦૫] માં સર્વોચ્ચ અદાલતે જાહેર હિતની અરજીના અવકાશને ધ્યાનમાં લીધો હતો અને એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું: –

“'પી. આઈ. એલ.' શબ્દનો અર્થ એ છે કે જાહેર હિત અથવા સામાન્ય હિતના અમલીકરણ માટે કાયદાની અદાલતમાં શરૂ કરવામાં આવેલી કાનૂની કાર્યવાહી જેમાં જનતા અથવા સમુદાયના વર્ગને આર્થિક હિત અથવા કેટલાક હિત હોય છે જેના દ્વારા તેમના કાનૂની અધિકારો અથવા જવાબદારીઓ પ્રભાવિત થાય છે.”.

૩૯. સર્વોચ્ચ અદાલતે તેમાં વધુ ભાર મૂક્યો છે કે મુકદ્દમા માટે પક્ષકારના લોકસ સ્ટેન્ડીની જરૂરિયાત ફરજિયાત છે, કારણ કે કોઈ પણ મુકદ્દમા માટે પક્ષકારની કાનૂની ક્ષમતા જ્યાં કોઈ ચોક્કસ ઉપાયોના સંબંધમાં ખાનગી અથવા જાહેર કાર્યવાહીમાં માંગવામાં આવે છે તે મુખ્યત્વે શ્રેશોલ્ડ પર નક્કી થવી જોઈએ. સાવચેતીનો એક શબ્દ વધુમાં ઉમેરવામાં આવ્યો છે જેમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે 'જાહેર હિતની અરજી' ના આ નવા વિકસિત સિદ્ધાંતમાં નોંધપાત્ર નિર્ણયોની સાંકળમાં ગંભીર ચેતવણી અને રેડ-એલર્ટની નોંધ આપવામાં આવી છે, જેમાં એ વાત પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે કે અદાલતોએ તેની પ્રક્રિયાનો

દુરુપયોગ માત્ર વ્યસ્ત વ્યક્તિ અથવા મધ્યસ્થી કરનાર મધ્યસ્થી કરનાર અથવા માર્ગચાત્રી અથવા અધિકારીને વ્યક્તિગત લાભ અથવા ખાનગી નફો અથવા અન્ય પરોક્ષ વિચારણાઓ સિવાય કોઈ રસ અથવા ચિંતા વિના હસ્તક્ષેપ કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં.અશોક કુમાર પાંડે (સુપ્રા) ના ફરરા No.૧૦ માં ટાંક્યા મુજબ, જનતા દળ (સુપ્રા) માં ફરરા નંબર ૧૦૯ માં તે નીચે મુજબ રાખવામાં આવ્યું હતું:

"૧૦.ઉપરોક્ત ચુકાદાના અનુગામી પેરામાં, તે નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું:

૧૦૯. આમ એ સ્પષ્ટ છે કે માત્ર પ્રામાણિકપણે કામ કરતી અને પી. આઈ. એલ. ની કાર્યવાહીમાં પૂરતો રસ ધરાવતી વ્યક્તિને જ અધિકાર રહેશે અને તે પોતાના મૂળભૂત અધિકારોના ઉલ્લંઘનથી પીડાતા ગરીબો અને જરૂરિયાતમંદોના આંસુ લૂછી નાખવા માટે અદાલતનો સંપર્ક કરી શકે છે, પરંતુ વ્યક્તિગત લાભ અથવા ખાનગી નફો અથવા રાજકીય હેતુ અથવા કોઈપણ પરોક્ષ વિચારણા માટે કોઈ વ્યક્તિ નહીં.તેવી જ રીતે કોઈ પણ વ્યક્તિગત ફરિયાદને સમર્થન આપવા માટે અદાલત સમક્ષ લાવવામાં આવેલી પી. આઈ. એલ. ના રંગ હેઠળની ત્રાસદાયક અરજી, શ્રેશોલ્ડ પર અસ્વીકારને પાત્ર છે.

૪૦. ફક્ત નંબર ૧૧,૧૨ અને ૧૩માં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા વધુ અવલોકનો અહીં નીચે કાઢવા માટે સુસંગત છે: –

“૧૧. એ નોંધવું નિરાશાજનક છે કે અદાલતો સમક્ષ શરૂ કરવામાં આવેલી આવી કઠોર કાર્યવાહીને કારણે, અસંખ્ય દિવસો વેડફાય છે, જે સમય વાસ્તવિક પક્ષકારોના કેસોના નિકાલ માટે ખર્ચવામાં આવી શક્યો હોત.જો કે અમે પી. આઈ. એલ. ની પ્રશંસનીય વિભાવનાને પ્રોત્સાહન આપવા અને વિકસાવવા અને ગરીબો, અજ્ઞાનીઓ, ઉત્પીડિતો અને જરૂરિયાતમંદો પ્રત્યે સહાનુભૂતિનો અમારો લાંબો હાથ લંબાવવામાં કોઈ કસર છોડતા નથી, જેમના મૂળભૂત અધિકારોનું ઉદ્ધન અને ઉદ્ધન કરવામાં આવે છે અને જેમની ફરિયાદો પર ધ્યાન આપવામાં આવતું નથી, પ્રતિનિધિત્વ કરવામાં આવતું નથી અને સાંભળવામાં આવતું નથી. તેમ છતાં અમે ટાળવા સિવાય અમારો અભિપ્રાય વ્યક્ત કરી શકતા નથી કે સેંકડો કરોડ રૂપિયાની સંપત્તિઓ અને ફોજદારી કેસો કે જેમાં વ્યક્તિઓને મૃત્યુદંડની સજા ફટકારવામાં આવી છે અને વણકહી વેદના હેઠળ ફાંસીની સજા ફટકારવામાં આવી છે, આજીવન કેદની સજા પામેલી અને લાંબા વર્ષો સુધી જેલમાં રાખવામાં આવેલી વ્યક્તિઓ, સેવાની બાબતોમાં અનુચિત વિલંબથી પીડાતી વ્યક્તિઓ-સરકારી કે

ખાનગી, એવા કેસોના નિકાલની રાહ જોઈ રહેલી વ્યક્તિઓ કે જેમાં મોટી માત્રામાં જાહેર આવક અથવા કરવેરાની રકમની અનધિકૃત વસૂલાત બંધ કરવામાં આવે છે, અટકાયતીઓ અટકાયતના આદેશો વગેરેમાંથી તેમની મુક્તિની અપેક્ષા રાખે છે.તેઓ બધા વર્ષોથી લાંબી કતારમાં ઊભા છે અને અદાલતોમાં પ્રવેશવાની અને તેમની ફરિયાદોનું નિવારણ કરવાની આશા રાખે છે, વ્યસ્ત સંસ્થાઓ, હસ્તક્ષેપ કરનારા મધ્યસ્થીઓ, મુસાફરો અથવા સત્તાવાર હસ્તક્ષેપ કરનારાઓ કે જેઓ વ્યક્તિગત લાભ અથવા ખાનગી નફો સિવાય કે અન્યના પ્રતિનિધિ તરીકે અથવા અન્ય કોઈ બાહ્ય પ્રેરણા માટે અથવા પ્રચારની ચમક માટે કોઈ જાહેર હિત ધરાવતા નથી, તેઓ જાહેર હિતના દાવાનું માસ્ક પહેરીને તેમના ચહેરાને ઢાંકી દે છે અને ત્રાસદાયક અને તુરંચ અરજીઓ દાખલ કરીને અદાલતોમાં પ્રવેશ કરે છે અને આમ ગુનાહિત રીતે મૂલ્યવાન સમય બગાડે છે. અદાલતો અને જેના પરિણામે અદાલતના દરવાજાની બહાર ઊભેલી કતાર ક્યારેય આગળ વધતી નથી, જે તીખી પરિસ્થિતિ વાસ્તવિક પક્ષકારોના મનમાં હતાશા પેદા કરે છે અને પરિણામે, તેઓ આપણી ન્યાયિક વ્યવસ્થાના વહીવટમાં વિશ્વાસ ગુમાવે છે.

૧૨. જાહેર હિતની અરજી એ એક એવું હથિયાર છે જેનો ઉપયોગ ખૂબ કાળજી અને સાવધાની સાથે થવો જોઈએ અને ન્યાયતંત્રએ એ

જોવા માટે અત્યંત સાવચેત રહેવું પડશે કે જાહેર હિતના સુંદર પડદા પાછળ એક ખરાબ ખાનગી ઢ્વેષ, નિહિત સ્વાર્થ અને/અથવા પ્રચારની માંગ છૂપાયેલી ન હોય.નાગરિકોને સામાજિક ન્યાય પહોંચાડવા માટે કાયદાના શસ્ત્રાગારમાં તેનો અસરકારક હથિયાર તરીકે ઉપયોગ થવો જોઈએ.જાહેર હિતની અરજીના આકર્ષક બ્રાન્ડ નામનો ઉપયોગ શરારતના શંકાસ્પદ ઉત્પાદનો માટે થવો જોઈએ નહીં.તેનો ઉદ્દેશ સાચા જાહેર ખોટા અથવા જાહેર નુકસાનનું નિવારણ કરવાનો હોવો જોઈએ અને પ્રચાર-લક્ષી અથવા વ્યક્તિગત પ્રતિશોધ પર આધારિત ન હોવો જોઈએ.ઉપર સૂચવ્યા મુજબ, અદાલતે એ જોવા માટે સાવચેત રહેવું જોઈએ કે વ્યક્તિઓનું એક જૂથ અથવા જાહેર સભ્ય, જે અદાલતનો સંપર્ક કરે છે તે પ્રામાણિકપણે કામ કરી રહ્યું છે અને વ્યક્તિગત લાભ અથવા ખાનગી હેતુ અથવા રાજકીય પ્રેરણા અથવા અન્ય પરોક્ષ વિચારણા માટે નહીં.અદાલતે ત્રાંસા વિચારણાઓ માટે તેની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં.નિહિત સ્વાર્થ ધરાવતી કેટલીક વ્યક્તિઓ આદતના બળ દ્વારા અથવા અયોગ્ય હેતુઓથી ન્યાયિક પ્રક્રિયામાં દખલગીરી કરવાના મનોરંજનમાં વ્યસ્ત રહે છે.ઘણીવાર તેઓ અપકીર્તિ અથવા સસ્તી લોકપ્રિયતા જીતવાની ઇચ્છાથી પ્રેરિત થાય છે.આવી વ્યસ્ત

સંસ્થાઓની અરજીઓ શ્રેશોલ્ડ પર અને યોગ્ય કિસ્સાઓમાં, અનુકરણીય ખર્ચ સાથે નકારી કાઢવાને પાત્ર છે.

૧૩. યુએસએમાં ફોર્ડ ફાઉન્ડેશન દ્વારા સ્થાપિત કાઉન્સિલ ફોર પબ્લિક ઇન્ટરેસ્ટ લોએ તેના રિપોર્ટ ઓફ પબ્લિક ઇન્ટરેસ્ટ લો, યુએસએ, ૧૯૭૬માં "જાહેર હિતની અરજી" ને નીચે મુજબ વ્યાખ્યાયિત કરી છે:

"જાહેર હિત કાયદો એ નામ છે જે તાજેતરમાં એવા પ્રયાસોને આપવામાં આવ્યું છે જે અગાઉ બિન-પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા જૂથો અને હિતોને કાનૂની પ્રતિનિધિત્વ પ્રદાન કરે છે.આવા પ્રયાસો એ માન્યતામાં હાથ ધરવામાં આવ્યા છે કે કાનૂની સેવાઓ માટેનું સામાન્ય બજાર વસ્તીના નોંધપાત્ર વિભાગોને અને નોંધપાત્ર હિતોને આવી સેવાઓ પ્રદાન કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે.આવા જૂથો અને હિતોમાં યોગ્ય પર્યાવરણવાદીઓ, ગ્રાહકો, વંશીય અને વંશીય લઘુમતીઓ અને અન્ય લોકોનો સમાવેશ થાય છે."

૪૧. એવું કહીને કે સર્વોચ્ચ અદાલતે ભાર મૂક્યો છે કે જાહેર હિતની અરજી એ એક એવું હથિયાર છે જેનો ઉપયોગ ખૂબ કાળજી અને સાવધાની સાથે થવો જોઈએ અને ન્યાયતંત્રએ એ જોવા માટે અત્યંત સાવચેત રહેવું પડશે કે જાહેર હિતના પડદા પાછળ એક ખરાબ ખાનગી દ્વેષ, નિહિત સ્વાર્થ અને/અથવા

પ્રચારની માંગ છૂપાયેલી નથી.આમ, એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે અદાલતે તેની પ્રક્રિયાનો પરોક્ષ વિચારણા માટે દુરુપયોગ કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં અને આવી વ્યસ્ત સંસ્થાઓની આવી અરજીઓ અનુકરણીય કિંમત સાથે પ્રેશોલ્ડ પર અસ્વીકાર દ્વારા બહાર ફેંકવાને પાત્ર છે.

૪૨. વધુમાં નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો કે કોર્ટને આ વિશે સંતોષ થવો જોઈએ: –

(એ) અરજદારની ઓળખપત્રો; (બી) તેના દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતીની પ્રથમ દૃષ્ટિએ શુદ્ધતા અથવા પ્રકૃતિ; (સી) માહિતી અસ્પષ્ટ અને અનિશ્ચિત નથી.માહિતીમાં ગંભીરતા અને ગંભીરતા દર્શાવવી જોઈએ.અદાલતે બે વિરોધાભાસી હિતો વચ્ચે સંતુલન જાળવવું પડશે; (૧) કોઈને પણ અન્યના ચરિત્રને કલંકિત કરતા અવિચારી અને અવિચારી આક્ષેપોમાં સામેલ થવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં; અને (૨) જાહેર તોફાનને ટાળવું અને પરોક્ષ હેતુઓ માટે, ન્યાયી વહીવટી ક્રિયાઓ માટે હુમલો કરવા માંગતી તોફાની અરજીઓ ટાળવી જોઈએ.

૪૩. નિર્ણયના ફક્ત નંબર ૧૫ અને ૧૬ માં વધુ અવલોકનો પણ નીચે કાઢવા માટે સુસંગત છે: –

“૧૫. અદાલતોએ સદ્ભાવનાને પ્રોત્સાહન આપીને ન્યાય કરવો જોઈએ અને કાયદાને કપટી આક્રમણથી અટકાવવો જોઈએ.અદાલતોએ ન્યાય માટે જ્યાં જરૂરી હોય ત્યાં દખલ કરીને સામાજિક સંતુલન જાળવવું જોઈએ અને જ્યાં તે સામાજિક હિત અને જાહેર હિતની વિરુદ્ધ હોય ત્યાં દખલ કરવાનો ઇનકાર કરવો જોઈએ. (મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય વિ. પ્રભુ [(૧૯૯૪) ૨ એસસીસી ૪૮૧ જુઓ:૧૯૯૪ એસસીસી (એલ એન્ડ એસ) ૬૭૬:(૧૯૯૪) ૨૭ એટીસી ૧૧૬] અને એપી સ્ટેટ ફાઇનાન્શિયલ કોર્પોરેશન.વી. ગાર રી-રોલિંગ મિલ્સ [(૧૯૯૪) ૨ એસસીસી ૬૪૭:AIR ૧૯૯૪ SC ૨૧૫૧].)કોઈ પણ વાદીને તેની ઇચ્છા મુજબ તેની બાબતોનું સમાધાન કરાવવા માટે અદાલતના સમય અને જાહેર નાણાં પર અમર્યાદિત ડ્રાફ્ટનો અધિકાર નથી.ખોટી અને તુરંચ અરજીઓ દાખલ કરવા માટે લાયસન્સ તરીકે ન્યાયની સરળ પર્હોંચનો દુરુપયોગ થવો જોઈએ નહીં.[બુદ્ધિ કોટા સુબ્બારાવ (ડૉ.) વિ. કે. પરાસરન [(૧૯૯૬) ૫ એસસીસી ૫૩૦ જુઓ:૧૯૯૬ એસસીસી (સીઆરઆઈ) ૧૦૩૮:જેટી (૧૯૯૬) ૭ એસસી ૨૬૫].આજે લોકો જાહેર હિતના આ આકર્ષક નામ હેઠળ પુષ્કળ પ્રમાણમાં કેસ દાખલ

કરવા માટે અદાલતો તરફ દોરે છે.તેમણે અદાલતોમાં અને લોકોમાં વિશ્વાસ પેદા કરવો જોઈએ.

૧૬. ઉપર નોંધ્યા મુજબ, અરજીઓને નાબૂદ કરવાનો સમય આવી ગયો છે, જેને જાહેર હિતની અરજીઓ તરીકે શીર્ષક આપવામાં આવ્યું હોવા છતાં સારમાં કંઈક બીજું છે.એ નોંધવું આઘાતજનક છે કે અદાલતો મોટી સંખ્યામાં કહેવાતા જાહેર હિતના મુકદ્દમાઓથી ભરેલી છે જ્યાં એક નાનકડી ટકાવારીને પણ કાયદેસર રીતે જાહેર હિતના મુકદ્દમા કહી શકાય.જો કે આ અદાલત દ્વારા મોટી સંખ્યામાં કેસોમાં જાહેર હિતની અરજીઓના પરિમાણો સૂચવવામાં આવ્યા છે, તેમ છતાં વાસ્તવિક ઇરાદાઓ અને ઉદ્દેશોને ધ્યાનમાં લીધા વિના, અદાલતો આવી અરજીઓનું મનોરંજન કરી રહી છે અને મૂલ્યવાન ન્યાયિક સમયનો બગાડ કરી રહી છે, જેનો ઉપયોગ ઉપર નોંધ્યા મુજબ, અન્યથા વાસ્તવિક કેસોના નિકાલ માટે થઈ શકે છે.જોકે દુર્યોધન સાહુ (ડૉ.) વિ. જીતેન્દ્ર કુમાર મિશ્રા [(૧૯૯૮) ૭ એસસીસી ૨૭૩:૧૯૯૮ એસસીસી (એલ એન્ડ એસ) ૧૮૦૨:એ. આઈ. આર. ૧૯૯૯ એસ. સી. ૧૧૪] આ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે સેવાની બાબતોમાં પી. આઈ. એલ. ને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ નહીં, સેવાની બાબતો સાથે સંકળાયેલી કહેવાતી પી. આઈ. એલ. નો

પ્રવાહ અદાલતોમાં અવિરત ચાલુ રહે છે અને વિચિત્ર રીતે મનોરંજન કરવામાં આવે છે.ઉચ્ચ અદાલતો ઓછામાં ઓછું આ નિર્ણયના આધારે તેમને બહાર કાઢી શકે છે.અન્ય રસપ્રદ પાસું એ છે કે પી. આઈ. એલ. માં, સત્તાવાર દસ્તાવેજો જોડવામાં આવી રહ્યા છે, તે પણ સૂચવ્યા વિના કે અરજદાર તેમની પાસે કેવી રીતે આવ્યો.એક કિસ્સામાં, તે નોંધવામાં આવ્યું હતું કે તેના કબજા અંગે એક રસપ્રદ જવાબ આપવામાં આવ્યો હતો.એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે રસ્તા પર એક પેકેટ પડેલું હતું અને જ્યારે અરજદારે જિજ્ઞાસાથી તેને ખોલ્યું, ત્યારે તેને સત્તાવાર દસ્તાવેજોની નકલો મળી.જ્યારે પણ આવી તુરછ અરજીઓને કબજો સમજાવવા માટે લેવામાં આવે છે, ત્યારે અદાલતોએ માત્ર અરજીઓને નકારી કાઢવી જોઈએ, પરંતુ અનુકરણીય ખર્ચ પણ લાદવો જોઈએ.અદાલતો માટે તે ઇચ્છનીય રહેશે કે તેઓ તુરછ અરજીઓને ફિલ્ટર કરે અને તેમને ખર્ચ સાથે રદ કરે જેથી સંદેશ યોગ્ય દિશામાં જાય કે ત્રાંસા હેતુથી દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓને અદાલતોની મંજૂરી ન હોય."

૪૪. જાહેર હિતની અરજીના ક્ષેત્રમાં લોકસ સ્ટેન્ડીના સંદર્ભમાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે જાહેર હિતની અરજીના ક્ષેત્રમાં લોકસ સ્ટેન્ડીના નિયમમાં છૂટછાટ એ વ્યસ્ત વ્યક્તિ અથવા હસ્તક્ષેપ કરનાર

મધ્યસ્થીને જાહેર હિતની અરજીની આડમાં અદાલતનો સંપર્ક કરવાનો કોઈ અધિકાર આપતું નથી.ધ.

અદાલતે એ જોવા માટે સાવચેત રહેવું જોઈએ કે જે જાહેર સભ્ય અદાલતનો સંપર્ક કરે છે તે પ્રામાણિકપણે કામ કરી રહ્યો છે અને વ્યક્તિગત લાભ અથવા ખાનગી નફો અથવા અન્ય પરોક્ષ વિચારણાઓ માટે નહીં.અદાલતે આવા હેતુઓ માટે કોઈ પણ વ્યક્તિ દ્વારા તેની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં.જસભાઈ મોતીભાઈ દેસાઈ વિરુદ્ધ રોશન કુમાર [(૧૯૭૬) ૧ એસ. સી. સી. ૬૭૧] ના નિર્ણયની નોંધ પ્રમાણપત્રની રિટ માટે અરજી કરવાના લોકસ સ્ટેન્ડીના સંદર્ભમાં લેવામાં આવી હતી, જેમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે વ્યસ્ત સંસ્થાઓની અરજીઓને શ્રેશોલ્ડ પર નકારી કાઢવી જોઈએ.અશોક કુમાર પાંડે (ઉપરોક્ત) માં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો પરિચ્છેદ ૨૨ અહીં નીચે કાઢવામાં આવ્યો છે: –

“૨૨. જસભાઈ મોતીભાઈ દેસાઈ વિરુદ્ધ રોશન કુમાર [(૧૯૭૬) ૧ એસ. સી. સી. ૬૭૧] માં જે. સરકારિયાએ પોતાનો મત વ્યક્ત કયો હતો કે વ્યસ્ત વ્યક્તિની અરજીને નીચેની શરતોમાં શ્રેશોલ્ડ પર નકારી કાઢવી જોઈએ:(SCC પૃષ્ઠ ૬૮૩, પરિચ્છેદ ૩૭) "૩૭. તે જોવામાં આવશે કે પ્રમાણપત્રની રિટ માટે અરજી કરવાના લોકસ સ્ટેન્ડીના સંદર્ભમાં, અરજદાર સામાન્ય રીતે આમાંની કોઈપણ

શ્રેણીમાં આવી શકે છે:(i) 'વ્યથિત વ્યક્તિ'; (ii) 'અજાણી વ્યક્તિ'; (iii) વ્યસ્ત વ્યક્તિ અથવા મધ્યસ્થી કરનાર વ્યક્તિ.છેલ્લી શ્રેણીની વ્યક્તિઓ પ્રથમ બે શ્રેણીઓ હેઠળ આવતા લોકોથી સરળતાથી અલગ પડી શકે છે.આવી વ્યક્તિઓ એવી બાબતોમાં દખલ કરે છે જેની તેમને ચિંતા નથી.તેઓ ન્યાય માટે ચોક્કાઓ તરીકે વેશપલટો કરે છે.તેઓ પ્રો બોનો પબ્લિકોના નામે કામ કરવાનો ઢોંગ કરે છે, જો કે તેમને જનતાનો કે તેમની પોતાની રક્ષા કરવામાં પણ કોઈ રસ નથી.તેઓ આદતના બળ દ્વારા અથવા અયોગ્ય હેતુઓ દ્વારા ન્યાયિક પ્રક્રિયામાં દખલગીરી કરવાના મનોરંજનમાં વ્યસ્ત રહે છે.ઘણીવાર, તેઓ અપકીર્તિ અથવા સસ્તી લોકપ્રિયતા જીતવાની ઈચ્છા દ્વારા પ્રેરિત થાય છે; જ્યારે આ શ્રેણીમાં કેટલાક અરજદારોનો ગુપ્ત ઉદ્દેશ, વહીવટના ચક્રને બોલવા કરતાં વધુ ન હોઈ શકે.ઉચ્ચ અદાલતે શ્રેશોલ્ડ પર આવી વ્યસ્ત સંસ્થાઓની અરજીઓને નકારી કાઢવી જોઈએ."

જપ. ફકરા No.૨૭ માં નોંધ્યા મુજબ, અશોક કુમાર પાંડે (ઉપરોક્ત) માં સર્વોચ્ચ અદાલતે જાહેર હિતની અરજીને ધ્યાનમાં લેવા માટે પુનરાવર્તિત કરેલી સાવચેતી એ જણાવેલા કાયદાની યાદ અપાવે છે કે વ્યસ્ત સંસ્થાઓ દ્વારા અથવા અરજદારો દ્વારા વ્યક્તિગત લાભના વાસ્તવિક હેતુથી અથવા પરોક્ષ હેતુ

માટે દાખલ કરવામાં આવેલી જાહેર હિતની અરજીને ધ્યાનમાં લેવાની બાબતમાં અદાલતે કેવી રીતે કાર્ય કરવું જોઈએ: –

“૨૭.જે. ભગવતીના શબ્દોમાં કહીએ તો (જે તે સમયે હતા)
"અદાલતોએ જાહેર હિતના મુકદ્દમાઓનું મનોરંજન કરવામાં સાવચેત રહેવું જોઈએ" અથવા સરકારના શબ્દોમાં કહીએ તો, જે. "વ્યસ્ત સંસ્થાઓની અરજીઓને શ્રેશોલ્હ પર જ નકારી કાઢવી જોઈએ" અને જે. કૃષ્ણ ઐય્યરે ધ્યાન દોર્યું છે તેમ, "આવા ત્રાસદાયક મુકદ્દમાઓ માટે અદાલતોના દરવાજા ખુલ્લા ન હોવા જોઈએ".".

૪૬. આપણે દત્તરાજ નાથુજી થાપરે વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય અને અન્ય (૨૦૦૫) ૧ એસ. સી. સી. ૫૮૦) કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયની પણ નોંધ લઈ શકીએ છીએ, જેમાં રિટ અરજદાર એક વકીલ હતો, જેણે અનધિકૃત બાંધકામોના આક્ષેપો ઉઠાવતી જાહેર હિતની અરજી દાખલ કરી હતી, જ્યારે અરજદારે પોતે પ્રતિવાદીઓને બ્લેકમેલ કરવાનો આશરો લીધો હતો અને બ્લેકમેલિંગ મની સ્વીકારતા રંગે હાથ પકડાયો હતો. સર્વોચ્ચ અદાલતે અશોક કુમાર પાંડે (ઉપરોક્ત) માં પ્રકાશિત પાસાઓની નોંધ લીધી છે.

૪૭. આપણે ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા જાહેર હિતની અરજીની પ્રથા અને પ્રક્રિયાને નિયંત્રિત કરતા નિયમોની વધુ નોંધ લઈ શકીએ છીએ. આ નિયમો "ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય (જાહેર હિતની અરજી માટેની પ્રથા અને પ્રક્રિયા) નિયમો, ૨૦૧૦" તરીકે ઓળખાય છે. નિયમ ૨ (૧) માં જાહેર હિતના દાવાની વ્યાખ્યા અહીં નોંધવા માટે સુસંગત છે: –

“૨. વ્યાખ્યાઓ–આ નિયમોમાં, જ્યાં સુધી સંદર્ભ અન્યથા જરૂરી ન હોય:

(૧) “જાહેર હિતની અરજી “ઉપરોક્ત અભિવ્યક્તિની સામાન્યતાને મર્યાદિત કર્યા વિના” નો અર્થ એ થશે કે વાસ્તવિક, મૂળ અથવા મોટી જાહેર ઈજા અથવા જાહેર ફરિયાદના નિવારણ માટે અથવા જાહેર ફરજને લાગુ કરવા અથવા જાહેર હિતને સમર્થન આપવા માટે હાથ ધરવામાં આવેલ મુકદ્દમો પરંતુ તેમાં અરજદાર અથવા અન્ય કોઈની વ્યક્તિગત, વ્યક્તિગત અથવા ખાનગી ફરિયાદો સાથે સંકળાયેલી બાબતનો સમાવેશ થતો નથી.”.

૪૮. જાહેર હિતના દાવાની પ્રક્રિયા અને પરંપરા પૂરી પાડતા નિયમો ૩,૩એ અને ૪ પણ સુસંગત છે.

અહીં નોંધવું જોઈએ: –

“૩. જાહેર હિતની અરજીના સ્વરૂપમાં હાઈકોર્ટમાં દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશન, જ્યાં સુધી શક્ય હોય ત્યાં સુધી પ્રોફાર્મા-1 માં હશે અને તે જાહેર કરશે –

((ક) અરજદારની સામાજિક સ્થિતિ, વ્યાવસાયિક દરજ્જો અને તેની પૂર્વભૂમિકા, ખાસ કરીને જાહેર હિતની અરજીના સ્વરૂપમાં અરજીને જાળવી રાખવા માટેના તેના પ્રમાણપત્રોના સંદર્ભમાં.

(બી) અરજદારના વ્યક્તિગત હિતની પ્રકૃતિ અને હદ, જો કોઈ હોય તો, કારણમાં સામેલ છે.

(સી) શું અરજદારે ક્યારેય અદાલતની અપમાનનાની કાર્યવાહીનો સામનો કર્યો છે અને આવી કાર્યવાહીનું પરિણામ અથવા સ્થિતિ, જો કોઈ હોય તો.

(ડી) કાલક્રમિક ક્રમમાં કારણની રચના કરતી હકીકતો.જો અરજી સમાચાર અહેવાલ પર આધારિત હોય, તો તે જણાવવું આવશ્યક છે કે

અરજદારે હકીકતોને વ્યક્તિગત રીતે ચકાસવા માટે પગલાં લીધાં છે કે કેમ.

(ઈ) થયેલી ઈજાની પ્રકૃતિ.

(એફ) જો અરજદાર એક સંસ્થા છે, તો અરજી સંબંધિત સંસ્થાના અધિકૃત પદાધિકારી દ્વારા દાખલ કરવી આવશ્યક છે, જેમાં આવી સંસ્થા દ્વારા અગાઉ દાખલ કરવામાં આવેલી અન્ય કોઈપણ જાહેર હિતની અરજીની વધારાની વિગતો, કેસ નંબર, કેસની સ્થિતિ અને જો કેસનો આખરે નિકાલ કરવામાં આવે તો તેના પરિણામનું સંક્ષિપ્ત નિવેદન જાહેર કરવું આવશ્યક છે.

(જી) અરજીમાં એવી ઘોષણા હોવી જોઈએ કે અરજી સંપૂર્ણપણે જાહેર હિતમાં દાખલ કરવામાં આવી છે અને અરજદાર સિવાય અન્ય કોઈ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થાના કહેવા પર નહીં.

(જ) વકીલની ફી સહિત ૨ મુકદ્દમાનો ખર્ચ કયા સ્ત્રોતમાંથી ઉઠાવવામાં આવી રહ્યો છે તેની સંપૂર્ણ વિગતો.

(i) અરજીમાં જાહેર હિત કેવી રીતે સામેલ છે તે અંગેના દાવાઓ હોવા જોઈએ.

(જે) સામેલ કારણ સંપૂર્ણપણે જાહેર હેતુમાં છે અને જાહેર હિતની અરજી દાખલ કરવા પાછળ કોઈ વ્યક્તિગત લાભ, ખાનગી હેતુ અથવા પરોક્ષ હેતુ નથી.

(કે) બંધારણીય અથવા વૈધાનિક જોગવાઈ અથવા વહીવટી સૂચનાનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે.વચગાળાની રાહત આપવા માટેના આધારો અને તાકીદની પ્રકૃતિ, જો કોઈ હોય તો, ચોક્કસ પ્રાર્થના-કલમ સાથે પણ ઉલ્લેખ કરવો આવશ્યક છે.

૩. અદાલત તુરંજ અરજીઓ પર અંકુશ મૂકવા માટે અનુકરણીય ખર્ચ લાદશે અથવા અન્ય યોગ્ય પદ્ધતિઓ અપનાવી શકે છે, તેમને વ્યસ્ત સંસ્થાઓ દ્વારા બાહ્ય વિચારણા અથવા ખોટા હેતુ માટે દાખલ કરવામાં આવેલી જાહેર હિતની અરજીઓ તરીકે ખોટી રીતે વર્ણવી શકે છે.

૪. જાહેર હિતની અરજીના સ્વરૂપમાં દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ પિટિશનમાં અરજદાર દ્વારા નિવેદન/ઘોષણા હોવી જોઈએ કે શું તેની જાણમાં, ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાની અગાઉ સુનાવણી કરવામાં

આવી હતી કે ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો અને શું અરજદાર દ્વારા અથવા તેની જાણમાં અન્ય કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા અગાઉ સમાન અથવા સમાન અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી કે કેમ અને તેણે આપું નિવેદન આપતા પહેલા માહિતી એકત્રિત કરવા માટે તમામ વાજબી કાળજી લીધી હતી.જો આવા મુદ્દા સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો હોય અથવા સમાન અથવા સમાન અરજી અગાઉ દાખલ કરવામાં આવી હોય, તો તેની સ્થિતિ અથવા તેનું પરિણામ જણાવવું આવશ્યક છે."

૪૯. ગુજરાત હાઈકોર્ટના નિયમોનું ખાલી વાંચન સૂચવે છે કે અરજદારની સામાજિક સ્થિતિ, વ્યાવસાયિક દરજ્જો અને તેની પૂર્વભૂમિકા સુસંગત રહેશે, ખાસ કરીને જાહેર હિતની અરજીના સ્વરૂપમાં અરજી જાળવવા માટેના તેના પ્રમાણપત્રોના સંદર્ભમાં.આ કેસમાં સામેલ અરજદારોના વ્યક્તિગત હિતની પ્રકૃતિ અને હદ પર ધ્યાન આપવું પડશે.સામેલ કારણ સંપૂર્ણપણે જાહેર હેતુમાં હોવું જોઈએ અને એવી ઘોષણા કરવી પડશે કે રિટ પિટિશન દાખલ કરવા પાછળ કોઈ વ્યક્તિગત લાભ, ખાનગી હેતુ અથવા પરોક્ષ હેતુ નથી.તુરંત અરજીઓ, જેને ખોટી રીતે બાહ્ય વિચારણા અથવા ખોટા હેતુ માટે દાખલ કરવામાં આવેલી જાહેર હિતની અરજી તરીકે વર્ણવવામાં આવે છે, તેને અનુકરણીય ખર્ચ લાદીને

બરતરફ કરી શકાય છે અથવા કોર્ટ આવી તુરછ અરજી પર અંકુશ મૂકવાની ખાતરી કરવા માટે અન્ય યોગ્ય પદ્ધતિઓ અપનાવી શકે છે.

૫૦. જાહેર હિતના વાદી માટે ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાઓ પરની જાણકારી વિશે ઘોષણા કરવી ફરજિયાત છે અને આવા કોઈપણ નિવેદન તમામ વાજબી કાળજી સાથે આપવું આવશ્યક છે.

૫૧. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, જાહેર હિતની અરજીના સ્વરૂપમાં દાખલ કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત બે રિટ અરજીઓ અનુકરણીય ખર્ચ સાથે બરતરફ કરવા માટે જવાબદાર છે.

રૂ.૨૦ લાખ (દરેક).કુલ રકમ રૂ. ૪૦ લાખ (૨૦ +)૨૦) આજથી કુલ ચાર મહિનાના સમયગાળામાં બે સમાન હપ્તમાં જમા કરવામાં આવશે.પ્રથમ હપ્તો આજથી બે મહિનાના સમયગાળામાં ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલયના મહાપંચાયક પાસે જમા કરાવવામાં આવશે.જમા કરાવેલી રકમ ગુજરાત રાજ્ય કાનૂની સેવાઓ સત્તામંડળને મોકલવામાં આવશે, જેનો ખર્ચ ગુજરાત રાજ્યમાં મહિલાઓ અને બાળકો માટે કલ્યાણકારી યોજનાઓમાં કરવામાં આવશે.બેમાંથી કોઈપણ હપ્તો જમા ન થવાના કિસ્સામાં, જમીન મહેસૂલની બાકી રકમ તરીકે નાણાંની વસૂલાત માટેની કાર્યવાહી અરજદાર સામે શરૂ કરવામાં આવશે.

પર. પુષ્કળ સાવચેતી તરીકે, અમે વધુમાં જોગવાઈ કરીએ છીએ કે વડોદરા જિલ્લા અથવા રાજ્યના અન્ય કોઈ જિલ્લાઓ સાથે સંબંધિત અરજદારના નામે (ભવિષ્યમાં) દાખલ કરવામાં આવેલી કોઈપણ જાહેર હિતની રિટ અરજી, તપાસ માટે પહેલા રજિસ્ટ્રાર (ન્યાયિક) સમક્ષ મૂકવામાં આવશે, અને ભવિષ્યમાં વર્તમાન અરજદારના કહેવા પર રજિસ્ટ્રી દ્વારા આવી કોઈ અરજી સ્વીકારવામાં આવશે નહીં. અરજદાર દ્વારા અહીં દાખલ કરવામાં આવેલી જાહેર હિતની અરજીના સ્વરૂપમાં અન્ય કોઈ રિટ અરજી બાકી છે કે કેમ તેની તપાસ કરવા માટે પણ કુલસચિવ (ન્યાયિક) ને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે અને જો એમ હોય તો, તે તેમના ચોક્કસ અહેવાલ સાથે વહેલી તકે આ માનનીય અદાલત સમક્ષ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવશે.

પ૩. ઉપરોક્ત નિર્દેશો સાથે, ઉપરોક્ત રિટ અરજીઓ ઉપર જણાવેલા ખર્ચ સાથે રદ કરવામાં આવે છે.

(સુનીતા અગ્રવાલ, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ)

(ડી.એન. રે, ન્યાયમૂર્તિ)

વર્ષા દેસાઈ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.